

CHƯƠNG 2

CÁC PHẦN MỀM VÀ THIẾT BỊ CÔNG NGHỆ HỖ TRỢ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ GIÁO DỤC HỌC SINH TIỂU HỌC

2.2.2.1. Phần mềm MS PowerPoint

a) Giới thiệu: Microsoft Powerpoint là công cụ quen thuộc để tạo ra các bài thuyết trình trong nhiều lĩnh vực. Đối với giáo viên, đây là công cụ đơn giản nhưng hiệu quả để tạo ra các bài giảng điện tử. Khai thác tốt các tính năng của Powerpoint, giáo viên sẽ tạo ra các bài giảng với các hiệu ứng sinh động, hấp dẫn cùng các trò chơi học tập để gây hứng thú, tạo động lực cho học sinh, nâng cao hiệu quả dạy học.

Microsoft Powerpoint là công cụ quen thuộc để tạo ra các bài thuyết trình trong nhiều lĩnh vực. Đối với giáo viên, đây là công cụ đơn giản nhưng hiệu quả để tạo ra các bài giảng điện tử. Khai thác tốt các tính năng của Powerpoint, giáo viên sẽ tạo ra các bài giảng với các hiệu ứng sinh động, hấp dẫn cùng các trò chơi học tập để gây hứng thú, tạo động lực cho học sinh, nâng cao hiệu quả dạy học.

OFFICE 2016	OFFICE 2019	OFFICE 2016 FOR MAC
579.000đ	579.000đ	1.650.000đ
Word Excel Power Point OneNote Outlook Publisher Access For: Windows 7, Windows 8.1, 10	Word Excel Power Point OneNote Outlook Publisher Access For: Windows 10 <small>Các phiên bản cũng đi kèm với PowerPoint, Microsoft Word và Microsoft Excel, cũng như Microsoft OneDrive.</small>	Word Excel Power Point OneNote Outlook — For: Macbook
MUA NGAY!	MUA NGAY!	MUA NGAY!

Với mỗi gói sản phẩm cung cấp sẽ có phần chi phí phải thanh toán tương ứng và sau khi thực hiện thanh toán, người dùng sẽ nhận được mã kích hoạt được gửi qua email đã đăng ký.

b. Chức năng

- Biên tập, thiết kế và trình diễn các bài trình chiếu đa phương tiện, các mô phỏng thí nghiệm, các tài liệu/học liệu số ở nhiều định dạng khác nhau (pptx, pdf, jpg, mp4, rtf, ...) để phục vụ dạy học/giáo dục trực tiếp và trực tuyến;

- Tổ chức kiểm tra, đánh giá quá trình và kết quả học tập cho học sinh thông qua trắc nghiệm, trò chơi giáo dục;

- Hỗ trợ hoạt động học tập cho học sinh nhất là trong các hoạt động liên quan đến trình bày, báo cáo kết quả thảo luận, thuyết trình, ...

c. Định hướng sử dụng

Giai đoạn	Thao tác
Chuẩn bị	Tải và cài đặt trên máy tính (hoặc sử dụng trình duyệt web và truy cập địa chỉ https://office.com để sử dụng trực tuyến) Mua bản quyền và kích hoạt (hoặc sử dụng tài khoản Microsoft do trường học cấp)
Thiết kế	Tạo bài trình chiếu đa phương tiện Tạo các trang chiếu trống (hoặc sử dụng các kiểu bố cục có sẵn) Thiết kế mẫu nền cho trang chiếu (hoặc sử dụng mẫu có sẵn) Nhập các đối tượng (văn bản, hình ảnh, hình vẽ, phim, bảng biểu, sơ đồ, biểu đồ, ...) vào trang chiếu Cài đặt hiệu ứng chuyển trang, hiệu ứng hoạt hình cho đối tượng Xuất bản bài trình chiếu với nhiều định dạng khác nhau (pptx, pdf, jpg, mp4, rtf, ...) để sử dụng. GV có thể tham khảo cách thiết kế bài giảng bằng PowerPoint trong liên kết sau: https://www.youtube.com/watch?v=c8-a0b8YsFM
Sử dụng	Trình diễn bài trình chiếu đa phương tiện
Lưu trữ	Tổ chức và lưu trữ bài trình chiếu đa phương tiện trên máy tính

d. Một số gợi ý ứng dụng trong dạy học

Gợi ý 1: Thiết kế một bài trình chiếu đa phương tiện phục vụ dạy học trên lớp

Ý tưởng: Giáo viên cần thiết kế một bài trình chiếu đa phương tiện để sử dụng dạy học một chủ đề học tập trên lớp.

Thực hiện:

Giáo viên: Sử dụng Powerpoint để thiết kế một bài trình chiếu (khai thác và sử dụng nguồn học liệu số, các tài nguyên) trước tại nhà đảm bảo việc tổ chức các hoạt động học tập sao cho đạt được mục tiêu dạy học trên lớp, tổ chức các hoạt động học tập kết hợp với bài trình chiếu để hướng dẫn học sinh lĩnh hội kiến thức.

Học sinh: Chuẩn bị bài học mới theo các yêu cầu của giáo viên, tham gia các hoạt động học tập và tập trung theo dõi bài trình chiếu của giáo viên.

Gợi ý 2: Xuất bản một video bài giảng từ một bài trình chiếu đa phương tiện

Ý tưởng: GV thiết kế bài trình chiếu đa phương tiện với nội dung và hiệu ứng theo yêu cầu dạy học, sau đó xuất bản bài trình chiếu với định dạng video để phục vụ dạy học trên lớp. Ngoài ra, video này có thể được lưu trữ dưới dạng học liệu số để tham khảo trực tuyến tại nhà như một video thông thường trên các mạng xã hội chia sẻ video thông dụng (YouTube...).

Thực hiện:

Giáo viên: Thiết kế một bài trình chiếu như bình thường với đầy đủ nội dung và hiệu ứng. Sau khi hoàn thành bài trình chiếu, GV sử dụng chức năng lưu với dạng kết xuất ra video (tệp tin mp4) để phục vụ trình chiếu cho HS xem trên lớp. Ngoài ra GV cũng có thể đưa video lên kho học liệu số của GV hoặc mạng xã hội chia sẻ video và cung cấp địa chỉ (URL/link) của video để HS khai thác, sử dụng video đó.

Học sinh: Thực hiện các nhiệm vụ học tập và xem video trực tuyến theo hướng dẫn của GV.

Gợi ý 3: Xuất bản một video bài giảng có lồng tiếng và hình ảnh GV từ một bài trình chiếu có sẵn lên lớp học ảo/nền tảng lưu trữ trực tuyến/mạng xã hội chia sẻ video

Ý tưởng: GV cần tạo và chia sẻ một video bài giảng có lồng tiếng và hình ảnh của mình cho HS xem trên các lớp học ảo hoặc trên các nền tảng lưu trữ trực tuyến hoặc trên các trang mạng xã hội chia sẻ video.

Thực hiện:

Giáo viên: Thiết kế một bài trình chiếu như bình thường với đầy đủ nội dung và hiệu ứng, sử dụng chức năng thu lại bài giảng (Record slide show) để vừa thực hiện trình chiếu, vừa giảng bài, thu hình, thu âm theo kịch bản chuẩn bị trước. Sau khi kết thúc quá trình thu lại bài giảng thì kết xuất dưới dạng video (tệp tin mp4) và thực hiện đưa lên lớp học ảo/nền tảng lưu trữ trực tuyến/mạng xã hội chia sẻ video để hướng dẫn cho HS xem.

Học sinh: Thực hiện các nhiệm vụ học tập và xem video trực tuyến theo hướng dẫn của GV.

Gợi ý 4: Thiết kế một trò chơi để tạo hoạt động học tập (khởi động đầu giờ, chuyển tiếp nội dung, củng cố bài học, ...).

Ý tưởng: Giáo viên thiết kế bài trình chiếu dưới dạng một trò chơi để khởi động vào bài học. Một số trò chơi trắc nghiệm đơn giản có tên gọi như: trắc nghiệm, vòng quay may mắn, đuổi hình bắt chữ, ai nhanh hơn, trúc xanh, chiếc nón kì diệu, ... được tạo sẵn bằng phần mềm PowerPoint để tái sử dụng cho các chủ đề học tập/bài dạy khác nhau.

Thực hiện:

Giáo viên: Chuẩn bị nguồn học liệu và đa phương tiện một cách chính xác, hiệu quả để thiết kế bài trình chiếu dưới dạng trò chơi (nội dung và hình thức trò chơi phù hợp với đối tượng học, hướng đến mục tiêu dạy học) và tổ chức hoạt động học tập trên lớp học (chia nhóm, hướng dẫn luật chơi, tổ chức trò chơi).

Học sinh: Tham gia trò chơi theo cá nhân/nhóm và lấy điểm thưởng (nếu có) theo hướng dẫn của giáo viên.

e. Một số ví dụ ứng dụng phần mềm MS PowerPoint thiết kế một số hoạt động dạy học ở tiểu học

Ví dụ 1: Thiết kế bài trình chiếu đa phương tiện nội dung dạy học có chèn hình ảnh, video và sơ đồ

* Tình huống: Thiết kế bài trình chiếu đa phương tiện bằng MS PowerPoint có chèn hình ảnh, video và các hiệu ứng thích hợp trong triển khai hoạt động học của bài Số 6 với các YCCĐ: HS nhận dạng được các nhóm có số lượng là 6; HS đọc được, viết được các số từ 1 đến 6.

* Gợi ý giải quyết tình huống

- Bước 1: GV phân tích YCCĐ, xác định học liệu số để thiết kế bài PPT là: hình ảnh các nhóm có 6 đồ vật; video clip hướng dẫn viết số 6. Video hướng dẫn viết số 6: http://cunghoc.vn/baihoc/TIENGVIET/Tapviet_ChuvaSo/data/video/number6.mp4

- Bước 2: Thực hiện các thao tác thiết kế bài PPT, trong đó bao gồm các slide: hình ảnh 6 con bướm, 6 chấm tròn được nhóm lại với các hiệu ứng xuất hiện đơn giản (Fade); video clip hướng dẫn viết số 6; hình ảnh 5 người tuyết và 6 cái nón, đặt hiệu ứng trigger cho tương tác phản hồi đúng nếu nhấp chuột trái (click) vào vị trí cái nón, phản hồi sai nếu nhấp chuột trái (click) vào vị trí người tuyết. Cách đặt Triggers: menu Animations, Trigger, On Click of ...

- Bước 3: Điều chỉnh các chi tiết trong từng slide, đảm bảo hài hòa, cân đối giữa kênh hình và kênh chữ.

- Bước 4: Xem trước bài giảng, điều chỉnh và bổ sung (nếu có).

- Bước 5: Lưu tệp tin.

Việc thiết kế bài trình chiếu cần lưu ý kiểm tra để đảm bảo tính tương thích giữa máy tính với máy chiếu về màu sắc, tỉ lệ kích thước (có thể trên máy tính GV là hình tròn nhưng khi trình chiếu HS thấy hình oval; trên máy tính GV là hình vuông nhưng khi trình chiếu HS thấy hình chữ nhật hoặc ngược lại – sự biến dạng do tỉ lệ kích thước không tương ứng).

Ví dụ 2: Thiết kế Infographic

* Tình huống: Thiết kế Infographic làm học liệu số trong hoạt động ôn tập về các dạng hình học ở lớp 1, tương ứng với YCCĐ “Nhận biết được hình vuông, hình tròn, hình tam giác, hình chữ nhật, khối lập phương, khối hộp chữ nhật”.

* Gợi ý các bước và thao tác giải quyết tình huống

- Bước 1: GV phân tích YCCĐ, xác định được nội dung thông tin chính của Infographic.

- Bước 2: GV tìm kiếm và lựa chọn hình ảnh các hình qua công cụ Google Search (nếu cần hình ảnh thực tế).

- Bước 3: GV sử dụng phần mềm MS PowerPoint (hoặc các phần mềm khác như: Canva, Pikrochart, ...) để thiết kế Infographic. Trên phần mềm PowerPoint, GV sử dụng các công cụ của phần mềm để vẽ hình, chèn chữ phù hợp.

- Bước 4: Điều chỉnh bố cục của trang cho cân đối, hài hòa giữa các biểu tượng, kênh chữ, màu sắc; đảm bảo chính xác về nội dung.

- Bước 5: GV lưu tệp (để có thể điều chỉnh lại nếu cần) và xuất bản dưới định dạng hình ảnh (PNG, JPEG) với chất lượng đảm bảo

Sản phẩm thu được: Dưới đây là minh họa 1 Infographic đã được thiết kế theo các bước trên:

Ví dụ 3: Thiết kế câu hỏi trắc nghiệm

* **Tình huống:** Thiết kế câu hỏi trắc nghiệm cho hoạt động Luyện tập bằng phần mềm PowerPoint, với hiệu ứng trigger, áp dụng cho bài Số 6.

* **Gợi ý giải quyết tình huống**

- Bước 1: GV sử dụng Google để tìm kiếm các hình ảnh phù hợp (người tuyết; cái mũ;...).

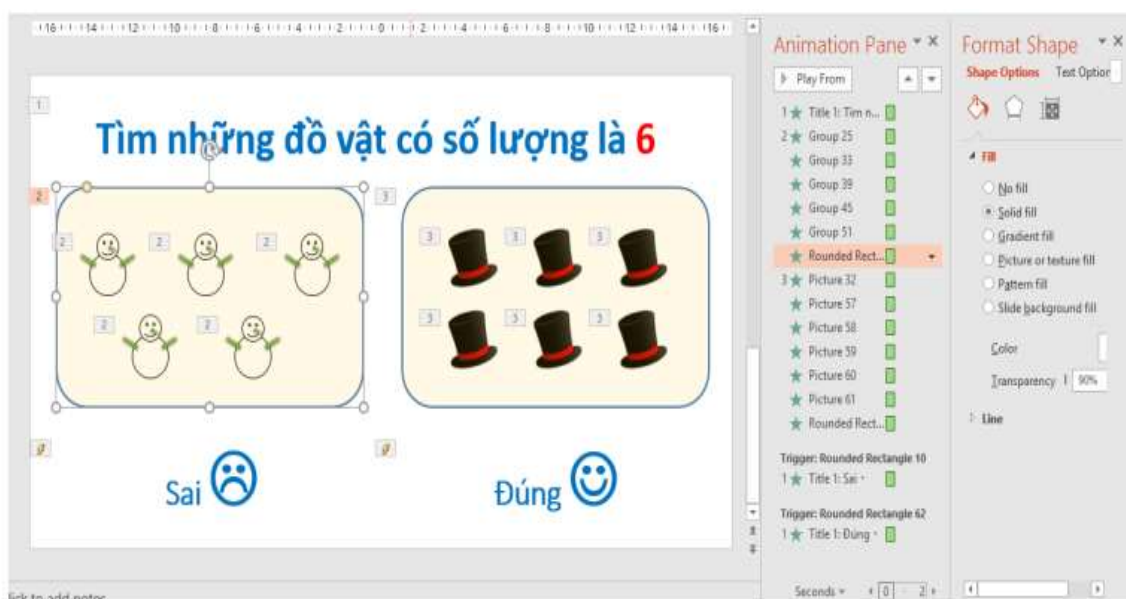
- Bước 2: Chèn đề bài tập / câu hỏi và các phương án trả lời. Trong tình huống này là tạo ra 2 nhóm đồ vật gồm 5 người tuyết và 6 cái mũ. Chèn thông báo phản hồi Đúng, Sai. Chỉnh sửa kích thước, vị trí.

- Bước 3: Chèn hai hình chữ nhật được bo góc để lên nhóm 5 người tuyết, nhóm 6 cái mũ. Nhấp chuột phải ngay hình, chọn Format Shape, và cài đặt Fill có Transparency khoảng 90% để có độ trong suốt, không che các hình bên dưới.

- Bước 4: Đặt hiệu ứng cho các phản hồi Đúng, Sai với trigger là hình chữ nhật tương ứng. Cách đặt trigger: menu Animations, Trigger, On Click of ...

- Bước 5: Lưu tệp tin để sử dụng.

Minh họa thiết kế:

Ví dụ 4: Thiết kế câu hỏi trắc nghiệm cho hoạt động luyện tập bằng phần mềm MS PowerPoint, đáp ứng YCCĐ “Nói được tên của của cơ quan hô hấp”, “Nhận biết được chức năng của các cơ quan nêu trên ở mức độ đơn giản ban đầu qua hoạt động hằng ngày của bản thân” (Chương trình Tự nhiên và Xã hội 2018, tr.15).

* Gợi ý các bước thao tác và xử lý tình huống

- Bước 1: GV phân tích YCCĐ, xây dựng các câu hỏi trắc nghiệm đáp ứng các YCCĐ (có thể thực hiện trên MS Word), chuẩn bị nguồn học liệu (nếu cần).
- Bước 2: Đưa dữ liệu câu hỏi và các lựa chọn vào các trang PPT (mỗi slide nên là 1 câu), tạo hiệu ứng xuất hiện cho câu hỏi, các lựa chọn và đáp án.
- Bước 3 Xem trước bài soạn, điều chỉnh và bổ sung (nếu có).
- Bước 4: Lưu file để sử dụng.

